

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2007. gada 12. septembris)

par Valsts Atbalstu C 54/06 (ex N 276/06), ko Polija plāno sniegt "Bison Bial SA"

(izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 4145)

(Autentisks ir tikai teksts poļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/145/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinot ieinteresētās puses iesniegt savus komentārus ⁽¹⁾ saskaņā ar iepriekš norādītajiem noteikumiem,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Polija 2006. gada 4. maijā informēja par plānoto pārstrukturēšanas atbalstu "Bison-Bial SA" (turpmāk tekstā – "BB").
- (2) Komisija 2006. gada 13. jūnija vēstulē lūdza Poliju iesniegt trūkstošo informāciju, ko Polijas varas iestādes iesniedza 2006. gada 13. jūlijā. Komisija 2006. gada 29. augusta vēstulē lūdza papildu informāciju. Polijas varas iestādes sniedza atbildi 2006. gada 18. septembra, 20. oktobra un 3. novembra vēstulēs.
- (3) Komisija 2006. gada 20. decembra vēstulē informēja Poliju, ka tā ir pieņēmusi lēmumu par šiem pasākumiem uzsākt lietvedību atbilstoši EK dibināšanas līguma 88. panta 2. punktam. Komisijas lēmums par lietvedības uzsākšanu atbilstoši EK dibināšanas līguma 88. panta 2. punktam tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija aicināja ieinteresētās puses iesniegt savus komentārus par šo pasākumu.
- (4) Polijas varas iestādes iesniedza savus apsvērumus 2007. gada 23. janvāra vēstulē. No trešām pusēm netika saņemta neviena atbilde.

⁽¹⁾ OV C 23, 1.2.2007., 20. lpp.

⁽²⁾ Skat. 1. zemsvītras piezīmi.

- (5) Polijas varas iestāžu un uzņēmuma pārstāvju tikšanās notika 28. martā. Komisija 2007. gada 17. aprīļa vēstulē lūdza papildu informāciju. Polijas varas iestādes sniedza atbildi 2007. gada 15. maija vēstulē.

2. DETALIZĒTS PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. Uzņēmums

- (6) "BB" ir liels uzņēmums, kas ražo darbgaldu armatūru, piemēram, spīļpatronas, vārpstas, frēzēšanas armatūru un instrumentu turētājus. Kā valsts uzņēmumu to izveidoja 1948. gadā. Valsts 1997. gadā 53 % "BB" akciju pārdeva privātai sabiedrībai *Metalexport Sp. z o.o.*, kas 2004. gadā tika pārdēvēta par *Mex-Holding Sp. z o.o.* Valsts īpašumā 2006. gada beigās bija 18 % "BB" akciju, bet visi citi akcionāri pārstāvēja privāto sektoru. "BB" 2006. gadā strādāja 950 darbinieki (2000. gadā – 1 680 darbinieki).
- (7) Uzņēmumam 2004. gadā Polijas darbgaldu armatūras rūpniecībā piederēja 17 % tirgus daļa, lai gan Polijas tirgus veidoja tikai 20 % no "BB" produkcijas apjoma, jo uzņēmums galvenokārt ražo eksportam (2004. gadā 30 % no saražotās produkcijas eksportēja uz Amerikas Savienotajām Valstīm, 15 % – uz Itāliju, 7 % – uz Austrumeiropas valstīm, tostarp Krieviju, bet 5 % – uz Apvienoto Karalisti). Eksportēto produkciju uzņēmums galvenokārt izplata, izmantojot *Mex-Holding Group* pārstāvošos uzņēmumus, piemēram, *Toolmex Corporation ASV*, *Mexpol GmbH Vācijā*, *Toolmex Polmach AK* vai *Italmex SA* Itālijā.
- (8) Aptuvenā "BB" daļa Eiropas tirgū sasniedz 1,3 %. Šo produktu tirgus ģeogrāfiskais mērogs aptver vismaz Eiropu, taču iespējams, ka tas ir uzskatāms par globālu. Pasaulē un Eiropā ir vērojama pārprodukcija standarta darbgaldu armatūras rūpniecībā, ko pārstāv arī "BB".
- (9) Uzņēmums ir reģistrēts reģionā, kas ir tiesīgs saņemt atbalstu atbilstoši EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktam.

2.2. Uzņēmuma darbības grūtības

- (10) "BB" pirmās grūtības piedzīvoja 2001. gadā, kad zaudējumi sasniedza PLN 24 miljonus. Polija norādīja šādus finansiālo grūtību iemeslus:

— Polijas zlota vērtības pieaugums attiecībā pret ASV dolāru (30 % no uzņēmuma realizācijas apjoma tiek eksportēti uz Amerikas Savienotajām Valstīm);

— sarežģīts finanšu stāvoklis visā uzņēmumu grupā un mātesuzņēmuma neatmaksātais PLN 16 miljonu aizņēmums;

— eksporta samazinājums, ko izraisīja stagnācija ASV un Rietumeiropā pēc 2001. gada septembra.

- (11) Šie tirgus apstākļi kopā ar dārgajiem kredītiem izraisīja nopietnas likviditātes problēmas. Finansiālās grūtības izraisīja saistību izpildes parādus. 2002. gadā četras bankas pieprasīja tūlītēju kredītu atmaksu. Galarezultātā "BB" nespēja izpildīt īstermiņa saistības, tostarp samaksāt algas, un ražotne tika slēgta uz četriem mēnešiem. Realizācijas apjoms faktiski samazinājās uz pusi (no PLN 91 miliona 2001. gadā līdz PLN 48 miljoniem 2002. gadā), gadu noslēdzot ar tūriem zaudējumiem PLN 74,8 miljonu apmērā.

- (12) "BB" sarežģījumi radās vienlaikus ar situācijas pasliktināšanos mātesuzņēmumā – *Mex-Holding Sp. z o.o.* 2002. gadā visa grupa kopā cieta PLN 75,8 miljonus lielus zaudējumus. Kopš tā laika situācija ir uzlabojusies, tomēr uzņēmums joprojām cieš zaudējumus, un pašu kapitāls ir negatīvs.

- (13) Uzņēmumam 2003. gadā izdevās samazināt zaudējumus līdz PLN 8,5 miljoniem, bet 2004. gadā tika gūta peļņa PLN 5,1 miljonu apmērā. Polijas varas iestādes norāda, ka šādu rezultātu nodrošināja uzsāktā "BB" pārstrukturēšana. Veicot pirmos pārstrukturēšanas pasākumus, tika palielināts realizācijas apjoms, samazinātas izmaksas un daļēji anulēti parādi. Līdz ar to 2005. un 2006. gadā uzņēmums guva attiecīgi PLN 20 miljonu un PLN 12,5 miljonu lielu peļņu.

- (14) Neskatoties uz gūto peļņu, "BB" joprojām cīnās ar grūtībām. Uzkrātie darbības zaudējumi kopš 2001. gada ir radījuši ievērojamas parādsaistības. 2004. gadā aktīvi tika novērtēti PLN 57 miljonu, bet pasīvi – PLN 115,7 miljonu apmērā. Citiem vārdiem sakot, pašu kapitāls bija negatīvs. 2006. gada beigās pašu kapitāls joprojām bija negatīvs, uzrādot PLN – 26 miljonus. Iesnēgtajā analizē konstatēts, ka bez atbalsta uzņēmums tuvākajā nākotnē bankrotēs, nespējot segt vairākas saistības, kuru termiņš tūlīt būs beidzies.

Pārstrukturēšana

- (15) "BB" izstrādāja pārstrukturēšanas plānu 2003.–2009. gadam. Tajā galvenā uzmanība tika veltīta finanšu pārstrukturēšanai, kā arī aktīvu un darbaspēka pārstrukturēšanai. 2003. gadā sākta finanšu pārstrukturēšana ietvēra veco parādu atmaksāšanu atbilstoši ar privātajiem kreditoriem noslēgtajiem līgumiem, daļēju privāto parādu un valsts parādu norakstīšanu un atlikušo valsts parādu atmaksāšanu, izmantojot aizņēmumu, kuru bija plānots saņemt no valsts Rūpniecības attīstības aģentūras (turpmāk tekstā – "RAA").

- (16) Uzņēmums 2004. gadā parakstīja vienošanos par parādu atmaksu bankām un darbiniekiem, kā arī tiesas izlīguma vienošanos ar citiem privātajiem kreditoriem.

- (17) Darbības pārstrukturēšana tika uzsākta 2001. gadā. Darbinieku skaits tika samazināts no 1 680 darbiniekiem 2000. gadā līdz 1 144 darbiniekiem 2001. gadā. Plānots, ka pārstrukturēšanas perioda beigās uzņēmumā strādās 800 darbinieku. Tādējādi nodarbināto skaits pārstrukturēšanas noslēgumā būs samazināts par 52 % salīdzinājumā ar 2000. gadu vai par 30 % salīdzinājumā ar 2001. gadu.

- (18) Attiecībā uz aktīvu pārstrukturēšanu "BB" plāno pārdot rezerves aktīvus, mainīt atrašanās vietu un pārdot zemi, uz kuras uzņēmums pašlaik atrodas. Atbilstoši iesniegtajam aplēsēm zemes tirgus vērtība sasniedz PLN [...] ⁽³⁾ miljonus. Sākotnēji Polijas varas iestādes ziņoja, ka zeme tiks pārdota 2009. gadā, jo vispirms nepieciešams pārvest visas iekārtas un aprīkojumu uz jauno atrašanās vietu. Turklāt pārdodamajam nekustamajam īpašumam ir ķīlu apgrūtinājumi. Kad Komisija pieņēma lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru, Polija informēja, ka ir iespējama zemes pārdošanas atlikšana līdz 2010. gadam.

⁽³⁾ Konfidenciāla informācija.

- (19) "BB" 2003.–2005. gadā ieguldīja PLN 1,4 miljonus, bet 2006.–2009. gadā plānotais ieguldījumu apmērs ir PLN 14,2 miljoni. Tie galvenokārt ir aizvietošanas ieguldījumi, t.i., efektīvāku un videi draudzīgāku iekārtu un aprīkojuma iegāde. Plānā tika paredzēts, ka būtiski ieguldījumi darbības paplašināšanai veicami tikai pēc 2009. gada, ņemot vērā nepietiekamos finanšu resursus. Lielākā daļa ieguldījumu tiktu veikti 2010. gadā, un tie būtu saistīti ar plānoto pārcelšanos uz jauno vietu.
- (20) Sākotnēji Polija pauda uzskatu, ka darbinieku skaita samazināšana un ražošanas telpu samazināšana ir uzskatāmi par pietiekamiem pasākumiem, lai mazinātu atbalsta negatīvo ietekmi. Tomēr Polija apliecināja arī to, ka samazināšanas pasākumu rezultātus līdzsvarotu plānotie ieguldījumi produktīvākā aprīkojumā, saglabājot "BB" ražošanas jaudu. Polija faktiski apgalvoja, ka jaudas saglabāšana esošajā līmenī (to nepaliekot) būtu uzskatāma par kompensējošu pasākumu.
- (21) Minētajā pārstrukturēšanās plānā tika paredzēts, ka 2003.–2009. gadā pārstrukturēšanās izmaksas sasniegs PLN 138 miljonus, no kuriem lielāko daļu veidos finanšu pārstrukturēšana – PLN 122,6 miljoni. Atlikušos PLN 15,6 miljonus veidos ieguldījumu izmaksas.
- (22) Plānā tika paredzēts, ka finanšu pārstrukturēšana ietvers PLN 65,6 miljonu parādu atmaksāšanu bankām atbilstoši kompromisa vienošanām, citu privāto parādu atmaksāšanu PLN 17,5 miljonu apmērā un valsts parādu atmaksāšanu PLN 39,5 miljonu apmērā. Viss plānotais valsts atbalsts tiktu tērēts valsts parādu segšanai. Daļa no pārstrukturēšanas izmaksām tiks finansēta no ieņēmumiem, kas gūti no aktīvu pārdošanas pēc uzņēmuma atrašanās vietas maiņas.
- Atbalsta pasākumi*
- (23) Valsts atbalsta sniegšana "BB" pārstrukturēšanai izriet no diviem tiesību aktiem: 2002. gada 30. augusta Likuma par publiskajās tiesībās noteikto uzņēmumu saistību pārstrukturēšanu (turpmāk tekstā – "2002. gada 30. augusta. Akts") un 2002. gada 30. oktobra Likuma par valsts atbalstu uzņēmumiem ar īpašu nozīmi darba tirgū (turpmāk tekstā – "2002. gada 30. oktobra. Akts"), kas grozīts ar 2003. gada 14. novembra Aktu (turpmāk tekstā – "2003. gada 14. novembra. Akts").
- (24) 2002. gada 30. augusta Akts Polijas tiesību sistēmā ievieša jaunu iespēju uzņēmumiem, kas saskārušies ar finansiālām grūtībām, ar norakstīšanas metodi pārstrukturēt saistības, ko nosaka publiskās tiesības. Attiecīgajam uzņēmumam bija jāiesniedz pieteikums kopā ar pārstrukturēšanas plānu katrā iestādē, kuras saņemamās summas bija plānots pārstrukturēt (turpmāk tekstā – "ar pārstrukturēšanu saistītā iestāde"). Ar pārstrukturēšanu saistītā iestāde, secinot, ka piedāvātais pārstrukturēšanas plāns spēja uzlabot uzņēmuma finansiālo stāvokli, pieņēma t.s. lēmumu par pārstrukturēšanas nosacījumiem, norādot pārstrukturējamās saistības. Ja uzņēmums bija izpildījis visus lēmumā norādītos nosacījumus, ar pārstrukturēšanu saistītā iestādei bija *ex lege* (likumā noteikts) pienākums pieņemt lēmumu par pārstrukturēšanas nosacījumos norādīto saistību norakstīšanu.
- (25) 2002. gada 30. oktobra Akts centralizēja šo sistēmu un piešķīra RAA prezidentam pilnvaras izdot tādu pašu lēmumu par pārstrukturēšanas nosacījumiem, t.s. pārstrukturēšanas lēmumu (10. panta 1. punkta 4. apakšpunkts kopā ar 19. pantu). Pārstrukturēšanas lēmums ietver pārstrukturēšanas plāna novērtējumu un norādījumus par plānā paredzēto publiskajās tiesībās noteikto saistību pārstrukturēšanu. Pēc tam ar pārstrukturēšanu saistītajām iestādēm ir *ex lege* (likumā noteikts) pienākums pieņemt konkrētus lēmumus par pārstrukturēšanas lēmumā norādīto saistību norakstīšanu.
- (26) Visbeidzot, 2003. gada 14. novembra Akts, ar kuru tika grozīts 2002. gada 30. oktobra Akts, paredzēja nosacījumu, ka publiskajās tiesībās noteikto saistību pārstrukturēšana ir iespējama tad, kad aktīvi, kas atbilst 25 % no kopējā pārstrukturējamo saistību apmēra, ir nodoti trešajam uzņēmumam – Operatoram (uzņēmumam, kas pilnībā ir RAA vai Valsts kases īpašumā). Ienākumiem, kas gūti no Operatora veiktās aktīvu pārdošanas, būtu jāsedz vismaz daļa no attiecīgajām publiskajās tiesībās noteiktajām saistībām, bet atlikusī daļa būtu norakstāma pēc pārstrukturēšanas beigām.
- (27) "BB" iesniedza pieteikumu par publiskajās tiesībās noteikto saistību pārstrukturēšanu saskaņā ar 2002. gada 30. augusta Aktu un 2002. gada 30. oktobra Aktu. Valsts atbalsta kopējais nominālais apmērs ir PLN 31,43 miljoni⁽⁴⁾ (EUR 8,2 miljoni). Šie pasākumi ietver aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem un publiskajās tiesībās noteikto saistību norakstīšanu. Detalizēts valsts atbalsta pasākumu apraksts sniegts tabulā.

⁽⁴⁾ Polijas varas iestādes izteica priekšlikumu, ka, lai aprēķinātu atbalsta elementu veiktajos pasākumos, no atbalsta nominālās vērtības būtu jāatņem aktīvu vērtība, kas Operatoram tiek nodota apmaiņā pret parāda dzēšanu. Tomēr faktiski šo aktīvu nodošana vairāk ir uzskatāma par uzņēmuma ieguldījumu pārstrukturēšanā, un tā neietekmē atbalsta pasākumu vērtību. Līdz ar to šajā gadījumā atbalsta elements ir vienāds ar atbalsta nominālo apmēru.

2. tabula

Plānotais valsts atbalsts

(PLN)

N.p.k.	Piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Nominālais atbalsta apmērs
Atbalsts, kas sniegts saskaņā ar 2002. gada 30. augusta Aktu:			
1.	ZUS (soc. apdroš. pārvalde) Bjalistokā	Norakstīšana	933 474,51
2.	ZUS Bjala Podlaskā	Norakstīšana	113 884,66
3.	ZUS Zambrovā	Norakstīšana	144 934,88
4.	Bjalistokas pašvaldības vadītājs	Norakstīšana	1 448 108,90
5.	Valsts Invalīdu rehabilitācijas fonds (PFRON)	Norakstīšana	519 591,35
6.	II nodokļu departaments Bjalistokā	Norakstīšana	217 590,00
Atbalsta kopējais apmērs saskaņā ar 2002. gada 30. augusta Aktu:			3 377 584,30 (kopā ar procentiem 2005. gada 31. decembra: 6 171 774,74)
Atbalsts, kas sniegts saskaņā ar 2002. gada 30. oktobra Aktu:			
7.	ZUS Bjalistokā	Norakstīšana	3 019 362,90
8.	Bjalistokas pašvaldības vadītājs	Norakstīšana	1 505 534,12
9.	Valsts Invalīdu rehabilitācijas fonds (PFRON)	Norakstīšana	539 650,70
10.	Nodokļu departaments Bjalistokā	Norakstīšana	71 516,60
11.	Bjalistokas vojevodistes pārvalde	Norakstīšana	25 064,81
12.	Grajevo pašvaldība.	Norakstīšana	12 133,80
13.	Kolno pašvaldība.	Norakstīšana	17 224,60
14.	Kolno pašvaldības vadītājs	Norakstīšana	248 648,09
15.	ZUS Zambrovā	Norakstīšana	626 625,15
16.	ZUS Bjalistokā	Norakstīšana	398 029,30
Atbalsta kopējais apmērs saskaņā ar 2002. gada 30. oktobra Aktu:			6 463 790,07 (kopā ar procentiem 2005. gada 31. decembra: 9 259 229,92)
17.	Rūpniecības attīstības aģentūra	Atvieglotu nosacījumu aizdevums	16 000 000
Kopā			31 431 004,66

3. LĒMUMS PAR LIETVEDĪBAS UZSĀKŠANU ATBILSTOŠI EK LĪGUMA 88. PANTA 2. PUNKTAM

- (28) Komisija izlēma uzsākt formālu izmeklēšanu, jo bija radušās šaubas, vai pārstrukturēšanas atbalsts atbilst kopējā tirgus principiem.
- (29) Vispirms Komisijai bija šaubas, vai pārstrukturēšanas plāns spēj atjaunot uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspēju.

Komisijai bija aizdomas, ka 2004. un 2005. gadā reģistrētā peļņa tika gūta, pateicoties vienreizējiem gadījumiem (piemēram, atteikšanās no parādiem), līdz ar to peļņa nav uzskatāma par uzņēmuma stāvokļa faktiskā uzlabojuma rādītāju. Turklāt plānā galvenā uzmanība bija veltīta vecajiem parādiem, neparedzot pietiekamus ieguldījumus, kas pārstrukturēšanas beigās nodrošinātu konkurētspējīgu ražošanas aprīkojumu.

(30) Otrkārt, Komisija apšaubīja piedāvāto kompensēšanas pasākumu pamatotību. Uzņēmums plānoja samazināt ražotnes platību, taču ražošanas jauda šajā procesā nesamazinātos. Ievērojami tika samazināts arī darbinieku skaits, taču šāds solis šķita nepieciešams dzīvotspējas nodrošināšanai.

(31) Visbeidzot, šķita, ka ne visi pasākumi, uz kuriem Polijas varas iestādes norādīja kā uz paša uzņēmuma ieguldījumu, bija par tādiem uzskatāmi pamatnostādņu izpratnē. Tāpēc nebija skaidrs, vai faktiskais paša uzņēmuma ieguldījums būtu pietiekami liels, t.i., vai tika nodrošināts minimālais nepieciešamais atbalsts.

4. POLIJAS KOMENTĀRI

(32) Pēc Komisijas lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu attiecībā uz plānoto atbalstu "BB" uzņēmumam Polijas varas iestādes iesniedza plašāku informāciju par uzņēmuma stratēģiju.

(33) Polijas varas iestādes skaidroja, ka Bjalistokā uzņēmuma ražotnes atradās divās vietās, viena no tām – Bjalistokas centrā ([...] ražotne). "BB" plāno pārdot šo nekustamo īpašumu vai pārcelt ražošanu uz otru ražotni vai arī iegādāties citu zemes gabalu, kurā notiktu visa ražošana, bet abus uzņēmumam pašlaik piederošos zemes gabalus pārdot. Atbilstoši iesniegtajam projektam 2010. gadā "BB" plāno ieguldīt PLN [...] miljonus, kad būtu pārdota [...] ražotne. Ja uzņēmums izlemtu pārdot abas ražotnes un pārcelties uz jaunu vietu, būtu nepieciešami vēl lielāki ieguldījumi.

(34) Polijas varas iestādes apstiprināja, ka galvenais uzņēmuma modernizācijas posms ir plānots 2010. gadā, kad tas būs pārcēlies uz jauno darbības vietu. 2010.–2014. gadā "BB" plāno ieguldīt PLN 43 miljonus, no kuriem PLN [...] miljoni tiktu ieguldīti līdz 2010. gada beigām, kad uzņēmumam jau būtu jāsāk darbība jaunajā vietā.

(35) Polijas varas iestādes norādīja, ka 2010.–2014. gadā plānotās investīcijas nodrošinātu uzņēmuma projektēšanas un ražošanas pārvaldības sistēmas modernizāciju, automatizētu armatūras salikšanas procesu, uzlabotu produkcijas kvalitāti, optimizētu tehnoloģisko ražošanas procesu un ražojumu termiskās un ķīmiskās apstrādes

procesu, kā arī uzlabotu mērījumu un kontroles metodes. Polijas varas iestādes apstiprināja, ka ražotnes maiņa un turpmākie ieguldījumi ietilpst uzņēmuma ilgtermiņa stratēģijas ieviešanas procesā.

(36) Attiecībā uz prasību nepieļaut neatbilstošu konkurences kropļošanu Polijas varas iestādes un uzņēmums piedāvāja trīs alternatīvus iespējamus kompensēšanas pasākumus, ko veiktu uzņēmums:

a) ražošanas griesti, par 5 % ierobežojot "BB" saražoto produkcijas apjomu salīdzinājumā ar nākotnē plānoto "BB" ražošanas apjomu;

b) jaudas samazināšana, pārdodot 5 % no "BB" darbgaldu armatūrām;

c) jaudas samazināšana, pārdodot "BB" ražošanas nodaļu [...], kas 2006. gadā veidoja 13 % no "BB" apgrozījuma un guva PLN 1,2 miljonu peļņu.

(37) Trešā iespēja, t.i., ražošanas nodaļas [...] pārdošana samazinātu "BB" produkcijas klāstu par 46 %, bet darbgaldu daudzumu – par 12 %. Tomēr ražošanas nodaļai [...] ir parādi, kuru pārstrukturēšanu plānots finansēt ar minēto valsts atbalstu. Turklāt [...] aktīvi ir ieķīlāti vai veido vērtspapīrus "BB" komerciālo parādu atmaksāšanai. Tāpēc Polijas varas iestādes apgalvo, ka vispirms nepieciešams atrisināt [...] parādsaistību problēmu un tikai pēc tam, t.i., ne ātrāk kā 2009. gadā, to varētu pārdot. "BB" pauda apņemšanos veikt visas nepieciešamās darbības, lai pārdošanu pabeigtu līdz 2009. gada beigām, ja Komisija to atzītu par atbilstošu kompensēšanas pasākumu.

(38) Attiecībā uz pārstrukturēšanas finansēšanu Polijas varas iestādes paskaidroja, ka, ņemot vērā nekustamā īpašuma cenu kāpumu visā reģionā un pārdodamā zemes gabala (Bjalistokas centrā) atrašanās vietu, paredzami pārdošanas ieņēmumi sasniedz PLN [...] miljonus. Turklāt ražošanas nodaļas [...] paredzami pārdošanas ieņēmumi sasniedz PLN [...] miljonus. Visbeidzot, saskaņā ar tiesību normām, kas regulē plānoto valsts atbalstu, "BB" ir pienākums publiskai organizācijai (Operatoram) nodot aktīvus PLN 2,795 miljonu vērtībā apmaiņā pret parādu anulēšanu.

5. PASĀKUMU NOVĒRTĒJUMS

5.1. Valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta izpratnē

- (39) EK līguma 87. panta 1. punktā noteikts, ka jebkurā veidā no Dalībvalsts vai caur Dalībvalsti piešķirtais atbalsts, kas izkropļo konkurenci vai rada izkropļojuma draudus, atbalstot noteiktus uzņēmumus vai noteiktu preču ražošanu, kā arī ietekmē tirdzniecību starp Dalībvalstīm, neatbilst kopējā tirgus principiem.
- (40) Gan valsts parādu, tostarp uzkrāto procentu, plānotā anulēšana, gan aizņēmums no valsts aģentūras skar valsts resursus. Turklāt tādējādi uzņēmums iegūst priekšrocības, samazinot savas izmaksas. Runājot par otro pasākumu, jānorāda, ka līdz ar "BB" grūtībām, tās pasīviem ievērojami pārsniedzot aktīvus, tas tirgū nespētu iegūt finansējumu. Tādēļ atbalsta elements varētu būt pilnā aizdevuma apmērā.
- (41) Jau pieņemtie pārstrukturēšanas lēmumi, kuros solīta publiskajās tiesībās noteikto saistību anulēšana un parāda atmaksas termiņa pārcelšana, arī ietver atbalstu. Komisija uzskata, ka šajā gadījumā "atlikšanas pasākumu" atbalsta elements ir atspoguļots paziņotajā atbilstā, t.i., tas ir atspoguļots procentos, kas uzkrāti visa perioda laikā un kas pieskaitīti anulējamo saistību kopsummai.
- (42) "BB" ražotā metālgriešanas darbgaldu armatūra tiek pārdota ES tirgū. Turklāt "BB" citos tirgos konkurē ar dažādiem ražotājiem no Eiropas. Līdz ar to "BB" pozīcijas nostiprināšana, ko izraisa valsts atbalsts, ietekmē konkurenci Eiropā un izkropļo Kopienā pastāvošos tirdzniecības nosacījumus.
- (43) Tādēļ iepriekš norādītie pasākumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu EK līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

5.2. EK dibināšanas līguma 87. panta 2. un 3. punktā noteiktie izņēmumi

- (44) EK dibināšanas līguma 87. panta 2. punktā noteiktie izņēmumi uz šo gadījumu nav attiecināmi. Attiecībā uz EK dibināšanas līguma 87. panta 3. punktā noteiktajiem izņēmumiem, ņemot vērā, ka atbalsta galvenais mērķis ir grūtībās nonākuša uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana, uz šo gadījumu ir attiecināms tikai EK dibināšanas līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktais izņēmums, pieļaujot valsts atbalstu, kas piešķirts, lai veicinātu noteiktas saimnieciskās darbības, ja šāds atbalsts nerada negatīvu ietekmi uz tirdzniecības nosacījumiem tādā apjomā, kas neatbilst kopējām interesēm. Tādējādi atbalsts ir uzskatāms par atbilstošu EK

dibināšanas līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam, ja ir ievēroti nosacījumi, kas noteikti Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁵⁾ (turpmāk tekstā – "Pamatnostādnes").

5.3. Uzņēmuma atbilstība atbalsta saņemšanai

- (45) Pamatnostādnēs noteikts, ka uzņēmums ir uzskatāms par nonākušu grūtībās, ja tas nespēj atgūties ar saviem resursiem, iegūstot nepieciešamos resursus no akcionāriem vai aizņēmoties, un ja bez valsts iestāžu iejaukšanās tas gandrīz noteikti nespētu turpināt darbību. Pamatnostādnēs norādītas arī raksturīgākās šādu uzņēmumu pazīmes, piemēram, parādu uzkrāšanās vai krītoša vai nulles tīrā aktīvu vērtība. Pamatnostādņu 13. punkts nosaka, ka uzņēmums, kas pieder lielākai uzņēmumu grupai, parasti nav atbilstīgs pārstrukturēšanas atbalsta saņemšanai, ja vien nevar pierādīt, ka uzņēmuma grūtības ir saistītas tikai ar šo uzņēmumu un tās nav sakarā ar patvaļīgu izmaksu sadalījumu grupas iekšienē un ka grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa.
- (46) "BB" ir uzskatāms par "grūtībās nonākušu uzņēmumu" atbilstoši Pamatnostādņu izpratnei. Tā pašu kapitāls ir negatīvs. Uzņēmums atmaksā vecos parādus privātajiem kreditoriem atbilstoši parakstītajiem līgumiem (pēdējie maksājumi veicami 2009. gadā). Ja uzņēmums nenokārto savus valsts parādus (atmaksājot vai anulējot parādus), parādsaistības tomēr būs nekavējoties jānokārto. Tādējādi uzņēmums nespētu veikt maksājumus privātajiem kreditoriem, un būtu ļoti iespējams tā bankrots. "BB" nevar aizņemties tirgū, lai atmaksātu valsts parādus, jo tā finansiālais stāvoklis ir ļoti slikts un visi tā aktīvi jau ir ieķīlāti.
- (47) Peļņas gūšanas fakts nemaina uzņēmuma atbilstības novērtējumu, jo "BB" pašu kapitāls joprojām ir negatīvs. Turklāt jānorāda, ka peļņa bija iespējama tikai tādēļ, ka valsts iestādes atlika parādu piedziņu, ņemot vērā plānoto parādu anulēšanu.
- (48) "BB" mātesuzņēmums arī ir grūtībās, cieš zaudējumus un uzkrāj parādus, līdz ar to tas nevar palīdzēt "BB". Mātesuzņēmuma grūtības arī sākās tūlīt pēc 2000. gada. Šādā kontekstā mātesuzņēmumam piešķirtā aizdevuma neatmaksāšana, kas kļuva par vienu no "BB" grūtību iemesliem, parādīja mātesuzņēmuma reālās finansiālās grūtības. Šādā veidā nebija iespējams palielināt peļņu vismaz kādā grupas daļā, un "BB" grūtības nebija radītas mākslīgi.

⁽⁵⁾ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

5.4. Dzīvotspējas atjaunošana

- (49) Procedūras uzsākšanas lēmumā Komisija pauda šaubas, ka pārstrukturēšanai galvenokārt ir finansiāls raksturs un ka nav pietiekamu ražošanas pārstrukturēšanas pasākumu. Sniedzot papildu informāciju pēc lēmuma par formālas izmeklēšanas procedūras sākšanu, Polijas varas iestādes ir mazinājušas šaubas attiecībā uz dzīvotspējas atjaunošanu.
- (50) Precīzā "BB" kontu analizē ir noskaidrots, ka kopš 2004.–2005. gada uzņēmuma darbībā ir vērojami reāli uzlabojumi un ka vienreizējiem notikumiem ir tikai daļēja loma šajos uzlabojumos. Gadījuma notikumiem, piemēram, privāto parādu anulēšanai, ir bijusi papildu pozitīva ietekme uz uzņēmuma darbības rezultātiem, tomēr galvenais "BB" peļņas avots ir saimnieciskā darbība.
- (51) Iesniegtajā produkcijas pārstrukturēšanas analizē redzams, ka uzņēmums arvien vairāk pievēršas produkcijai ar augstu pievienoto vērtību (2001. gadā "BB" ražoja 709 000 vienības ar PLN 84,9 miljonu apgrozījumu, savukārt 2006. gadā tas saražoja 377 000 vienības ar PLN 93,8 miljonu apgrozījumu).
- (52) 2003.–2009. gada periodā plānoti ieguldījumi PLN 14,75 miljonu apmērā. Uzņēmums 2010. gadā plāno īstenot vērienīgu papildu ieguldījumu projektu PLN [...] miljonu apmērā, kas būs saistīts ar ražotnes atrašanās vietas maiņu. Komisija uzskata, ka tikai šīs otras ieguldījumu programmas īstenošana nodrošinās uzņēmuma ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu.
- (53) Šī iemesla dēļ un ņemot vērā faktu, ka zemes pārdošana, kas nepieciešama ieguldījumu finansēšanai, tiek atlikta līdz 2010. gadam, Komisija uzskata, ka pārstrukturēšanas periods būtu pagarināms līdz 2010. gada beigām un ka uzņēmuma plānotie ieguldījumi 2010. gadā ir iekļaujami pārstrukturēšanas pasākumos. Tādējādi 2003.–2010. gadā plānotie ieguldījumi sasniegtu PLN [...] miljonus (PLN 14,75 miljoni + PLN [...] miljoni), kas ievērojami pārsniegtu sākotnēji plānotos PLN 15,6 miljonus.
- (54) Komisija norāda, ka nav iespējams aprēķināt pašreizējo "BB" pašu kapitāla rentabilitāti, jo pašu kapitāls ir negatīvs. Pašu kapitāls tiks pakāpeniski palielināts līdz 2010. gadam. 2011. gada rādītāji būtu uzskatāmi par ilgtermiņa vērtību. Šajā gadā plānotā pašu kapitāla rentabilitāte ir 9 % (PLN 4 miljonu tīrā peļņa par PLN 44 miljonu pašu kapitālu). Tas nav ļoti augsts līmenis, tomēr Komisija norāda, ka "BB" darbojas tirgū ar augstu konkurenci,

ko rada ražotāji Āzijā, samazinot peļņu, līdz ar to šāds līmenis būtu attaisnojams.

- (55) Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Komisija secina, ka pārstrukturēšanas plāns atjaunotu dzīvotspēju ar nosacījumu, ka pārstrukturēšana ietver 2010. gadā plānoto ieguldījumu īstenošanu un ka pārstrukturēšanas periods tiek pagarināts līdz 2010. gada beigām.

5.5. Nepamatotu konkurences izkropļojumu novēršana

- (56) Pēc Komisijas lēmuma, kas tika pieņemts atbilstoši EK dibināšanas līguma 88.2. pantam, Polijas varas iestādes piedāvāja trīs alternatīvus kompensēšanas pasākumus, ko varētu veikt "BB".
- (57) Attiecībā uz pirmo priekšlikumu, t.i., ražoto vienību skaita samazināšanu par 5 %, Komisija norāda, ka "BB" dabiskā veidā samazina produkcijas vienību skaitu, palielinot to pievienoto vērtību. Līdz ar to Komisija uzskata, ka šis pasākums faktiski var neradīt nekādu ietekmi uz uzņēmuma darbību, nenodrošinot samazinātu "BB" klātbūtni tirgū.
- (58) Otrā iespēja paredz 5 % uzņēmuma darbgaldu pārdošanu. Ņemot vērā, ka "BB" plāno īstenot vērienīgu modernizācijas programmu, kas ietvers efektīvāku darbgaldu iegādi, Komisija šo iespēju neuzskata par atbilstīgu kompensēšanas pasākumu, jo pārdoto darbgaldu veiktspēja var būt ievērojami zemāka nekā jaunā aprīkojuma veiktspēja.
- (59) Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto, Komisija uzskata, ka šīs divas iespējas neierobežo negatīvo ietekmi, ko atbalsts rada attiecībā uz konkurenci.
- (60) Trešā iespēja paredz uzņēmuma ražošanas nodaļas pārdošanu [...]. Šāda pārdošana produkcijas klāstu samazinātu par 46 %, apgrozījumu – par 13 %, bet darbgaldu vienību skaitu – par 12 %. Tādējādi šī iespēja faktiski ietver un pat pārspēj abos pārējos Polijas varas iestāžu priekšlikumos paredzētos pasākumus. Turklāt, piedāvājot ražošanas nodaļu [...] pārdošanai, uzņēmuma potenciālajiem konkurentiem būs iespēja iegūt jau izveidotu daļu no "BB" ražošanas procesa, un šādā veidā varētu mazināties atbalsta pasākumu kropļojošās sekas. Turklāt ražošanas nodaļa [...] ir ienesīga, t.i., 2006. gadā tā guva PLN 1,2 miljonu peļņu, tāpēc tās pārdošana nav nepieciešama pārstrukturēšanas mērķiem.

(61) Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija [...] uzskata pārdošanu par atbilstīgu un pietiekamu kompensēšanas pasākumu.

5.6. Atbalsts minimālā apjomā

(62) Procedūras uzsākšanas lēmuma 45. punktā Komisija pauž šaubas, vai noteiktas saistības, ko plānots atļūdzināt pārstrukturēšanas periodā ⁽⁶⁾, ir uzskatāmas par pārstrukturēšanas izmaksām. Šīs šaubas nav mazinājušās. Komisija norāda, ka šo līdzekļu aizņemšanās ir notikusi parastajā uzņēmuma darbības finansēšanas kārtībā un ka tos iespējams atļūdzināt, izmantojot esošos uzņēmuma resursus.

(63) Savukārt, pēc pārstrukturēšanas perioda pagarināšanas līdz 2010. gadam, iekļaujot šajā periodā arī 2010. gadā plānotos ieguldījumus, šie ieguldījumi ir iekļaujami pārstrukturēšanas izmaksu sarakstā.

(64) Procedūras uzsākšanas lēmuma 46. un 47. punktā Komisija pauž bažas, vai atsevišķi pasākumi, par kuriem Polija ir informējusi, varētu būt uzskatāmi par saņēmēja ieguldījumu atbilstoši Pamatnostādņu 43. un 44. punktam. Šīs šaubas nav mazinājušās. Tāpēc turpmākajā analizē šie pasākumi netiks uzskatīti par saņēmēja ieguldījumu.

(65) Rezultātā pārstrukturēšanas izmaksu, saņēmēja ieguldījuma un valsts atbalsta saraksts ir šāds:

(tūkst. PLN)

	2003.–2009.	2010.	2003.–2010.
Pārstrukturēšanas izmaksas			
Valsts parādu pārstrukturēšana	31 431		31 431
Ieguldījumi	14 754	[...]	[...]
Kopā	46 185	[...]	[...]
Pašu ieguldījums			
Aktīvu pārdošana (ražotne [...])		[...]	[...]
Aktīvu nodošana	2 795		2 795
Ražošanas nodaļas [...] pārdošana	[...]		[...]
Kopā	[...]	[...]	[...]
Valsts atbalsts	31 431		31 431
Pašu ieguldījums/pārstrukturēšanas izmaksas: 50,4 %			

(66) Līdz ar to "BB" pašu ieguldījums kopējā pārstrukturēšanas procesā ir 50,4 %, kas atbilstoši uzņēmumu glābšanas un pārstrukturēšanas vadlīniju 44. punktam ir pieņemams līmenis.

(67) Pamatnostādņu 45. punktā norādīts, ka "lai ierobežotu kropļojošo ietekmi, atbalsta apjomam vai veidam, kādā to piešķir, jābūt tādām, lai izvairītos no tā, ka uzņēmumam tiek piešķirta skaidra nauda virs normas". Komisija norāda, ka uzņēmums jau ir atguvis savas darbības ienesīgumu. Tomēr tā dzīvotspēja ir apdraudēta nekavē-

joties nokārtojamo saistību apjoma dēļ. Šādā kontekstā fakts, ka puse no atbalsta tiek piešķirta aizdevuma formā, sekmē atbalsta ierobežošanu minimālajā nepieciešamajā apjomā. Aizdevums nodrošina tūlītēji pieejamus resursus, ar kuriem "BB" var nomaksāt nokavētos parādus. Tomēr jāņem vērā, ka vēlāk "BB" būs jāatmaksā šis aizdevums. Tas būs iespējams, nodrošinot regulāru peļņu, un vienlaikus uzņēmumā neuzkrāsies skaidrā nauda virs normas atbilstoši Pamatnostādņu izpratnei.

(68) Līdz ar to Komisija pauž viedokli, ka atbalsts ir ierobežots minimālajā nepieciešamajā apjomā.

⁽⁶⁾ Skat. Procedūras uzsākšanas lēmuma 1. tabulu.

6. SECINĀJUMS

(69) Komisija secina, ka paziņotais valsts atbalsts "Bison Bial" ir uzskatāms par atbilstošu kopējā tirgus principiem, ja tiek ievēroti norādītie nosacījumi.

IR PIEŅĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU:

1. pants

Atbalsta pasākumi PLN 31,43 miljonu apmērā, kas paredzēti "Bison Bial" un par kuriem ir paziņojušas Polijas varas iestādes, ir uzskatāmi par atbilstošiem kopējā tirgus principiem, ja tiek izpildīti 2. pantā noteiktie pienākumi un nosacījumi.

2. pants

1. Pārstrukturēšanas periods tiek pagarināts līdz 2010. gada beigām, un pilnībā tiek īstenots pārstrukturēšanas plāns.

2. Līdz 2010. gada beigām tiek pārdota ražotne [...].

3. Līdz pārstrukturēšanas perioda beigām, t.i., līdz 2010. gada beigām, tiek veikti ieguldījumi vismaz PLN 41,61 miliona apmērā.

4. Līdz 2009. gada beigām tiek pārdota ražošanas nodaļa [...] no "BB" neatkarīgam pircējam. Polijas varas iestādes nodrošina, ka laikā pirms pārdošanas atbalsta saņēmējs veic saimniecisko darbību ražošanas nodaļā [...] atbilstīgā veidā, ka nodaļai tiek nodrošināti normālai attīstībai nepieciešamie līdzekļi un ka netiek veikti nekādi pasākumi, kas ar nodomu samazinātu tās vērtību, īpašu vērību pievēršot tam, lai nenotiktu nemateriālo aktīvu nodošana vai darbinieku, klientu vai tirdzniecības novirzīšana uz citām "Bison Bial" daļām.

3. pants

Polijas varas iestāde iesniedz regulārus pusgada pārskatus, aprakstot pārstrukturēšanas procesa virzību.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē, 2007. gada 12. septembrī

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Neelie KROES